

Recenzents:	Jānis Krēvics
Elektroniskais plašsaziņas līdzeklis:	"Latvijas Radio1"
Projekta nosaukums:	"Priekšvēlēšanu intervijas analītiskajā raidījumā „Krustpunktā” tiešraidē ar visu kandidātu sarakstus iesniegušo partiju vai partiju apvienību līderiem."
Recenzēto satura vienību skaits:	5
Recenzēto satura vienību pārraidīšanas datumi:	- 12.09. Progresīvie (Kaspars Briškens), - 15.09. ZZS (Aivars Lembergs) - 19.09. Saskaņa (Ivars Zariņš) - 22.09. NA (Uģis Mitrevics) - 26.09. JV (Krišjānis Kariņš)

1. UNIVERSĀLIE KRITĒRIJI

- 1.1. Satura/projekta atbilstība definētajiem sabiedriskā pasūtījuma uzdevumiem.
- 1.2. Atbilstība konkrētās pārraides, satura risinājuma definētajam mērķim un uzdevumam.

Recenzenta vērtējums: atbilst.

Projekta mērķis ir nodrošināt Latvijas Radio Sabiedriskā pasūtījuma noteiktos uzdevumus un Latvijas sabiedrībai īpaši svarīgu notikumu atspoguļošanu LR programmās, ievērojot 2022. gada noteiktos satura virzienus un piešķirto finansējumu, - paplašināti atspoguļot 2022.gada 1.oktobrī notiekošās 14.Saeimas vēlēšanas;

Nodrošināt daudzveidīgu ziņu tematiku un analītisku informāciju par Latvijas politiskajiem, sabiedriskajiem, ekonomiskajiem, kultūras un citu jomu procesiem, kas saistīti ar Latvijas politisko partiju darbību, programmām, lēmumiem un vēlēšanu norisi, lai veicinātu sabiedrības izpratni un līdzdalību vēlēšanās. Pārtraide atbilst mērķim un uzdevumam.

Pieteikumā minēts, ka plānots veidot padziļinātas intervijas ar reālākajiem premjerministra amata kandidātiem analītiskajā raidījumā "Krustpunktā" tiešraidē. (Skanēšanas periods - no 29.08.2022. līdz 29.09.2022. (laikā no 13:05 līdz 13:58)). Solīto interviju mērķis definēts šādi - padziļināti izjautāt iespējamus premjerministra amata kandidātus par viņu politiskajiem piedāvājumiem, risinājumiem sabiedrībā aktuālām problēmām, līdzšinējo darbību un politiskajiem uzskatiem. Uzskatu, ka realizētais darbs pilnībā atbilst solītajam. Intervijas sagatavotas un īstenotas profesionāli. Žurnālisti ir sagatavojušies, faktu bāze pietiekama.

Interviju cikla definētais mērķis ir izzināt konkrētā politiskā spēka prioritātes un darbības virzienus nākamās Saeimas darbības laikā, kā arī kandidātu iztaujāšanā

iesaistīt sabiedrības pārstāvjus (LR klausītājus). Konkrētajā intervijā sabiedrības pārstāvju iesaistīšana nav izmantota. Bet LR1 priekšvēlēšanu laikā ieviesa arī pārraidi, kurā lielāko partiju līderiem "brīvā mikrofona" formā jautājumus varēja uzdot klausītāji, kas nozīmē, ka arī šis izvirzītais mērķis tika realizēts.

1.3. Vai projektam ir ilgspējīgs efekts, tostarp žurnālistikas un mediju profesionālās kvalitātes uzlabošanā.

Recenzenta vērtējums (atbilst):

Projektam ir ilgspējīgs efekts. Arī žurnālistikas un mediju profesionālās kvalitātes uzlabošanā. Nākotnē var apdomāt stilistiski un no formas viedokļa interesantākus risinājumus, kas interviju ļautu labāk strukturēt, padarīt klausītājam pārskatāmāku un izprotamāku. Ieviest konkrētas sadaļas vai rubrikas. Tas arī izveidotu precīzāku interviju karkasu un ļautu (piemēram, Lembergu vai kādu citu tiešajā ēterā grūtāk novaldāmu runātāju gadījumā) žurnālistam vieglāk vadīt sarunu. Ja intervija ir 1h gara saruna "šis un tas par politiku", tajā iespējams "aizpeldēt". Dažās no sarunām rodas sajūta, ka žurnālists ļauj intervējamajam vadīt sarunu. Ja būtu precīzāk atstrādāta struktūra (iespējams tā ir bijusi, bet klausoties ne līdz galam to iespējams nojaust), šādi gadījumi būtu vieglāk novēršami.

1.4. Satura pieejamības nodrošināšana daudzveidīgās satura izplatīšanas platformās un potenciālā sasniedzamā auditorija (atbilstoši definētajam, pieejamajiem datiem utt.).

Recenzenta vērtējums (atbilst):

Solīts, lai nodrošinātu plašāku un padziļinātu analītisko informāciju, līdztekus ikdienas plānotajam un LR Sabiedriskajā pasūtījumā iekļautajam satura apjomam, plānots īstenot jaunus raidījumus, informatīvi analītiskus ciklus un rubrikas, kā arī paplašināt jau klausītāju iecienītākos ziņu un informatīvi analītiskos raidījumus ar papildinātu saturu, multimediju materiāliem un to pieejamību digitālajos kanālos. Lai aptvertu dažādas auditorijas un satura formātus, raidījumi plānoti visos Latvijas Radio kanālos, un to veidošanā ir iesaistītas praktiski visas struktūrvienības. Projekta laikā veidotais saturs solīts aktīvi virzīt sociālajos tīklos un publicēts Latvijas Radio mājaslapās internetā, veidojot audiovizuālos materiālus, vizuālus. Krustpunktā intervijas ir pieejamas arī citās klausīšanās platformās, piemēram, Spotify, kas ļauj aizsniegt auditoriju, kas ikdienā LR1 neklausās.

1.5. Satura atbilstība žurnālistikas ētikas un profesionālajiem standartiem, viedokļu daudzveidības nodrošināšana (atbilstoši žanra specifikai).

Recenzenta vērtējums (atbilst):

Intervijas atbilst žurnālistikas ētikas un profesionālajiem standartiem. Formas dēļ viedokļu daudzveidību nodrošināt nav iespējams. Bet žurnālisti Aidis Tomsons un Māra Jansone ir neitrāli. Tajā skaitā Māras Jansones intervijā ar Aivaru Lembergu, kas pēc ētera it kā radīja nelielu ažiotažu, visi standarti un kritēriji ievēroti. Bet kā jau iepriekš minēju, ja būtu precīzāk atstrādāta intervijas struktūra, šādās sarunās būtu vieglāk novēršami ekscesi un uzbrukumi žurnālistiem, kas, protams, ir konkrētu politiku "vizītkarte". Potenciāli paredzot uzbrukumus "valsts apmaksātiem pērkamiem žurnālistiem", piemēram, vienādu jautājumu vai konkrētu rubriku ieviešana, ļautu novērst šādas situācijas.

2. SPECIĀLIE KRITĒRIJI FORMĀTA NOVĒRTĒŠANAI

2.1. Formas kritēriji (atbilstība formātam, scenārija dramaturģijas kvalitāte, vēstījuma dinamika, režijas kvalitāte, mūzikas izmantošanas prasmes, subtitru kvalitāte).

2.2. Satura kritēriji (satura veidošanā iesaistītā personāla darba kvalitāte, satura vērtība un oriģinalitāte, satura neitralitāte un sabalansētība virsrakstos, lidos, vizuālajos risinājumos, valodas lietojums, informācijas avotu atlase un izmantojums, vēstījuma uztveramības kvalitāte, konteksta saprotamība).

Satura veidošanā iesaistīto žurnālistu darba kvalitāte, satura vērtība un oriģinalitāte ir augstā līmenī. Saturs ir pietiekami neitrāls. Kā jau minēju, lai nodrošinātu, vēstījuma uztveramības kvalitāti, var apdomāt stilistiski un no formas viedokļa interesantākus risinājumus, kas interviju ļautu labāk strukturēt, padarīt klausītājam pārskatāmāku un izprotamāku. Ieviest konkrētas sadaļas vai rubrikas. Piemēram, top 10 jautājumi, kur atbildes jāsniedz 10 minūtēs (liels piemērs LR4 kolēģu izpildījumā - intervijas ar premjera amata kandidātiem raidījumā „Izklāstā”). Tas arī izveidotu precīzāku interviju karkasu un ļautu žurnālistam vieglāk vadīt sarunu. Vairākos no raidījumiem rodas sajūta, ka žurnālists interviju vada kā portret-interviju. Vai dienaskārtību nosaka runātājs. No otras puses man kā jomas pārzinātājam vairākas sarunas tieši šī iemesla dēļ likās interesantas. Piemēram, ar Krišjāni Kariņu. Bet šīs sarunas draudzīguma tonis būtiski atšķīrās no citām sarunām. Kas, protams, atkarīgs no kandidāta un viņa PR komandas izvēlētas stratēģijas, kā konkrētajā situācijās ar žurnālistu un klausītājiem runāt.

Daļā no intervijām (un to iespējams saprast tikai noklausoties visas) ir jautājumi, kas tiek uzdoti visiem kandidātiem. Bet ierindas klausītājs to nespēj uztvert, jo intervijas ēterā izskan reizi nedēļā. Katrā ziņā dinamika ir apmierinoša, bet iespējami kvalitatīvi uzlabojumi, lai to kāpinātu. Mūdienu “virsrakstu” un “TikTok” sabiedrības fragmentētajā auditorijas uztverē teju 1h gara saruna par politiku un pašu politiku ir vērtīga jomas pārzinātājiem. Bet noteikti iespējams atrast risinājumu, lai to padarītu vēl dinamiskāku. Tajā skaitā izmantojot dažādus audio efektus, kas ierāmētu konkrēto sadaļu vēstījumus.

2.3. Satura sagatavošanā iesaistītā personāla (žurnālisti, operatori, programmu vadītāji, moderatori, ilustrāciju autori utt.), kā arī sociālo mediju platformu redaktoru un autoru kompetence un profesionalitāte, atbilstība profesionālajiem standartiem.

Raidījuma sagatavotāji un veidotāji ir profesionāli un kvalitatīvi veikuši sagatavošanās darbu. Arī ēterā dzirdamais atbilst profesionālajiem standartiem.

REKOMENDĀCIJAS

3.1. Vai sabiedriskā pasūtījuma ietvaros būtu jāturpina šāda satura nodrošināšana arī nākotnē?

Padziļinātās intervijas ļauj labāk un dziļāk izprast partiju līderus. Jo īpaši situācijās, kad mediji pārsvarā cenšas rīkot diskusijas ar ļoti daudziem runātājiem un ļoti limitētu atbildēm paredzēto laiku. Tāpēc uzskatu, ka šāds formāts jāizmanto arī nākotnē.

3.2. Vai projekta realizēšanai būtu nepieciešami kādi profesionālie redakcionālās prakses un satura uzlabojumi? Ja jā, kādi?

3.3. Papildu secinājumi un rekomendācijas.

Skatīt iepriekš.